

5. แนวทางปฏิบัติ / ผลที่คาดว่าจะได้รับ การนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ คือ การพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน พร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในทุกด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ความรู้และเทคโนโลยี

เป้าหมายของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เป้าหมายของเศรษฐกิจพอเพียงในคำนิยามคืออะไร พระปฐมบรมราชโองการ**“เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม”** การจะทำอะไรก็ตาม **ประโยชน์ก็ต้องเกิด ความสุขก็ต้องมี** แต่เวลาพูดถึง การที่จะสร้างประโยชน์ให้เกิดขึ้น จะสร้างความสุขให้เกิดขึ้น กับครอบครัว กับชุมชน กับองค์กร กับ ประเทศชาติ บางครั้งคำนิยามก็อาจจะต่างกัน แล้วประโยชน์สุขตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง จะวัดได้จาก ที่ไหน ก็ต้องพิจารณาจากเป้าหมายของเศรษฐกิจพอเพียง คือ **มุ่งให้เกิดความก้าวหน้าไปอย่างสมดุล และพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลง**ในด้านต่าง ๆ กล่าวคือ ต้องก้าวหน้าอย่างสมดุล มั่นคง และยั่งยืน

การประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2547) ได้จัดทำแนวทางการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับต่างๆ ซึ่งขอนำเสนอบางส่วน ดังนี้

การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงระดับบุคคล/ครอบครัว (Application of Sufficiency Economy at Individual and Family Levels) เริ่มต้นจากการเสริมสร้างคนให้มีการเรียนรู้วิชาการ และทักษะต่างๆ ที่จำเป็น เพื่อให้สามารถรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ พร้อมทั้งเสริมสร้างคุณธรรม จนมีความเข้าใจและตระหนักถึงคุณค่าของการอยู่ร่วมกันของคนในสังคมและอยู่ร่วมกับระบบนิเวศวิทยาอย่างสมดุล เพื่อจะได้ละเว้นต่อการประพฤติดิฉิมชอบ ไม่ตระหนี่ เป็นผู้ให้ เกื้อกูล แบ่งปัน มีสติยังคิดพิจารณาอย่างรอบคอบ ก่อนที่จะตัดสินใจ หรือกระทำการใดๆ จนกระทั่งเกิดเป็นภูมิคุ้มกันที่ดีในการดำรงชีวิต โดยสามารถคิดและกระทำบนพื้นฐานของควมมีเหตุมีผล พอเหมาะพอประมาณกับสถานภาพบทบาทและหน้าที่ของแต่ละบุคคลในแต่ละสถานการณ์แล้วเพียรฝึกปฏิบัติ เช่นนี้ จนตนสามารถทำตนให้เป็นพึ่งของตนเองได้ และเป็นที่พึ่งของผู้อื่นได้ในที่สุด

การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงระดับชุมชน (Application of Sufficiency Economy at the Community Level) ชุมชนพอเพียง ประกอบด้วย บุคคล / ครอบครัวต่าง ๆ ที่ใฝ่หาความก้าวหน้าบนพื้นฐานของปรัชญาแห่งความพอเพียง คือมีความรู้และคุณธรรมเป็นกรอบในการดำเนินชีวิต จนสามารถพึ่งตนเองได้ บุคคลเหล่านี้มารวมกลุ่มกันทำกิจกรรมต่างๆ ที่สอดคล้องเหมาะสมกับ

สถานภาพภูมิสังคมของแต่ละชุมชน โดยพยายามใช้ทรัพยากรต่างๆ ที่มีอยู่ในชุมชนให้เกิดประโยชน์สูงสุด ผ่านการร่วมแรง ร่วมใจ ร่วมคิด ร่วมทำ แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับบุคคลหลายสถานภาพ ในสิ่งที่จะสร้างประโยชน์สุขของคนส่วนรวม และความก้าวหน้าของชุมชน อย่างมีเหตุผล โดยอาศัยสติ ปัญญา ความสามารถของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง และบนพื้นฐานของความซื่อสัตย์สุจริต ออกก้นต่อการกระทบกระทั่ง ขยันหมั่นเพียร และมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือแบ่งปันกันระหว่างสมาชิกชุมชน ทำให้เกิดความสามัคคีของคนในชุมชน ซึ่งเป็นภูมิคุ้มกันที่ดีของชุมชน จนนำไปสู่การพัฒนาของชุมชนที่สมดุลและพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ตลอดจน พัฒนาไปสู่เครือข่ายระหว่างชุมชนต่าง ๆ

การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงระดับประเทศ (Application of Sufficiency Economy at the National Level) มีแผนการบริหารจัดการประเทศที่ส่งเสริมให้บุคคล/ชุมชนต่างๆ มีวิถีปฏิบัติ มีความร่วมมือ และการพัฒนาในสาขาต่าง ๆ ตามแนวทางของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และดำเนินการตามแผนดังกล่าวอย่างรอบคอบ และเป็นขั้นตอน เริ่มจากการวางรากฐานของประเทศให้มีความพอเพียง โดยส่งเสริมให้ประชาชนส่วนใหญ่ สามารถอยู่อย่างพอมีพอกิน และพึ่งตนเองได้ ด้วยมีความรู้และทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิตอย่างเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆ และมีคุณธรรม ซื่อสัตย์สุจริต ขยันหมั่นเพียร เอื้อเฟื้อแบ่งปัน และใช้สติปัญญา ในการตัดสินใจและดำเนินชีวิต พร้อมทั้งส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างกลุ่มคนต่างๆ จากหลากหลายภูมิสังคม หลากหลายอาชีพ หลากหลายความคิด และประสบการณ์ เพื่อสร้างความเข้าใจ และรู้ความเป็นจริง ระหว่างกันของคนในประเทศ จนนำไปสู่ความสามัคคีและสร้างจิตสำนึกที่จะร่วมแรงร่วมใจกันพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าไปอย่างสอดคล้องสมดุลกับสถานภาพความเป็นจริงของคนในประเทศ อย่างเป็นขั้นเป็นตอนต่อไป

การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงระดับนักธุรกิจ (Application of Sufficiency Economy for Businessmen) นักธุรกิจพอเพียง จะต้องคำนึงถึงความมั่นคงและยั่งยืนของการดำเนินธุรกิจมากกว่า การแสวงหาผลประโยชน์เพียงระยะสั้น ฉะนั้น จึงต้องมีความรอบรู้ในธุรกิจที่ตนดำเนินการอยู่และ โดยศึกษาข้อมูลข่าวสารอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้สามารถก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ นอกจากนี้ มีความรอบคอบในการตัดสินใจในทุกเรื่องและทุกครั้ง เพื่อป้องกันข้อบกพร่องเสียหายต่าง ๆ ไม่ให้เกิดขึ้นและต้องมีคุณธรรม คือ มีความซื่อสัตย์สุจริตในการประกอบอาชีพ ไม่ผลิตหรือค้าขายสินค้าที่ก่อโทษ หรือสร้างปัญหาให้กับคนในสังคมและสิ่งแวดล้อม มีความขยันหมั่นเพียร อดทนในการพัฒนาธุรกิจ ไม่ให้มีความบกพร่อง และก้าวหน้าไปอย่างต่อเนื่อง โดยพัฒนาประสิทธิภาพการผลิต การปรับปรุงสินค้าและคุณภาพให้ทันกับความต้องการของตลาดและการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี

และขณะเดียวกันต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคม และระบบนิเวศวิทยา ในทุกขั้นตอนของการดำเนินธุรกิจ โดยการรักษามรดก ในการแบ่งปันผลประโยชน์ของธุรกิจในระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่าง ๆ อย่างสมเหตุสมผล ตั้งแต่ผู้บริโภค พนักงาน บริษัทคู่ค้า ผู้ถือหุ้น และสังคมวงกว้างรวมถึงสิ่งแวดล้อม

สำหรับ ตัวอย่างการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในด้านต่าง ๆ ดังนี้

ด้านเศรษฐกิจ	พึ่งตนเองได้ ใช้จ่าย/ใช้ของอย่างประหยัด ใช้ชีวิตอย่างประมาณตน คิด/วางแผนอย่างรอบคอบ ไม่ประมาท เพื่อทางเลือกสำรอง
ด้านจิตใจ	รู้ผิดชอบชั่วดี ละอายต่อการทำความชั่ว เข้าใจชีวิตและโลกตามเป็นจริง มีจิตสาธารณะ นึกถึงผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก
ด้านสังคม	เห็นคุณค่าของการอยู่ร่วมกันในสังคม ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน รู้รักสามัคคี ร่วมสร้างความเข้มแข็งให้ครอบครัวและชุมชน
ด้านทรัพยากร ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	รู้จักใช้และจัดการอย่างฉลาดและรอบคอบ เลือกใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ อย่างคุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด ฟื้นฟูทรัพยากรให้มีอยู่และพอใช้ อย่างยั่งยืน
ด้านเทคโนโลยี	รู้จักใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการและสภาพแวดล้อม (ภูมิสังคม) พัฒนาเทคโนโลยีจากภูมิปัญญาเดิมที่มีโดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อ คนหมู่มาก

เอกสารอ้างอิง

- คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับ
บริบทการพัฒนาประเทศ. 2549. แหล่งที่มา: <http://www.nesdb.go.th/planio/index.htm>.
- คณะกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง. การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.
กรุงเทพฯ ๑ : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2547.
- _____ . ประมวลคำในพระบรมราโชวาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช
ตั้งแต่พุทธศักราช 2493-2546 ที่เกี่ยวข้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ ๑ : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2547.
- _____ . เศรษฐกิจพอเพียงคืออะไร. กรุงเทพฯ ๑ : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2548.

ใบงานที่ 1

เรื่อง การสร้างคุณภาพสินค้าและธุรกิจบริการแบบพอเพียง เวลา 60 นาที

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เรียนนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการสร้างคุณภาพสินค้าและธุรกิจบริการ

คำชี้แจง 1. ให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มสร้างคุณภาพของสินค้าและธุรกิจบริการ โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

- 1.1 สำรวจความสนใจของสมาชิกและเลือกสินค้าและธุรกิจบริการตามความสนใจประเภทละ 1 รายการ
 - 1.2 ระบุคุณลักษณะที่แสดงถึง การมีคุณภาพของสินค้าและธุรกิจบริการนั้น ๆ อย่างน้อย 7 ประเด็น เช่น นาฬิกา: เดินตรงเวลา, กันน้ำกันสะเทือน, รูปลักษณ์สวยงาม
 - 1.3 วิเคราะห์ปัจจัยภายในและภายนอกองค์การที่ส่งผลต่อการสร้างคุณภาพของสินค้าและธุรกิจบริการ
 - 1.4 กำหนดแนวทางป้องกัน/แก้ไขและพัฒนาปัจจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 1.5 ดำเนินงานอย่างรอบคอบโดยคำนึงถึงผลกระทบต่อผู้บริโภค พนักงาน สังคมแวดล้อม และประเทศชาติ
2. สรุปการปฏิบัติกิจกรรมลงในกรอบหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
3. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอรายงานหน้าชั้นเรียน

1. สินค้าและธุรกิจบริการที่สนใจ ได้แก่

- 1.1 สินค้า คือ
- 1.2 ธุรกิจบริการ คือ

